

KIM RUDE JENSEN
Birknæsvej 15
8752 Østbirk

Naturafdelingen
Rådhusstorvet 4, 8700 Horsens

Sagsbehandler:
Helle Kousholt
D: 76292627
@: hko@horsens.dk
KS: JSTJ

Sagsnr. 09.17.00-P19-2-13
Dato: 14.8.2014

Tilladelse
til kødkvægsproduktion
Birknæsvej 15, 8752 Østbirk,
i henhold til reglerne i
lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Læsevejledning

Tilladelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af tilladelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.

Luffotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI

Indledning

Der er ansøgt om udvidelse af dyreholdet på 20,9 dyreenheder(DE) fra 20,8 DE til 41,7 DE, beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ansøgningen er indsendt af LMO ved miljørådgiver Susanne Østerby.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven².

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Kontaktoplysninger

Ansøger

Kim Rude Jensen, Birknæsvej 15, 8752 Østbirk

Tlf. nr.:7578 2559

Mobil:4227 5559

Mail: rude.jensen@gmail.com

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
suo@lmo.dk

Ejendomme og ejendomsnumre samt cvr. nummer

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Birknæsvej 15	615293589	14784500

Adresse	Postnummer	By
Birknæsvej 15,	8752	Østbirk

Matrikler på ejendommen

Matr. nr. 1t Birknæs Gde., Østbirk

CHR nummer på ejendommen

89036

Landbrugskonsulent

Miljørådgiver Susanne Østerby

Tlf.nr.:8728 2408

Mail: suo@lmo.dk

Kontaktperson på bedriften

Kim Rude Jensen

Tlf.nr.:7578 2559

Mobil: 4227 5559

Mail: rude.jensen@gmail.com

Bedriftsoplysninger

Birknæsvej 15, 8752 Østbirk

Kommune

Sagsbehandler og tilsynsførende: Helle Kousholt, Rådhusstorvet 4, 8700 Horsens, 7629 2627
hko@horsens.dk

¹ Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013

² Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer.

Ansøgningsmaterialet

Ansøgningen er indsendt på ansøgningskema fra bilag 1 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.³

Beskrivelse af ansøgningen

Der ønskes tilladelse til at udvide den nuværende kødkvægsbesætning fra 20,8 DE til 41,7 DE. Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen.

Ejendommens beliggenhed

Stalden er beliggende i landzone med god afstand til omkringliggende beboelser i området.

Nærmeste nabo med landbrugspligt er Birknæsvej 17 (afstand ca. 250 m), mens nærmeste nabo uden landbrugspligt er Ryvej 60 (afstand ca. 1,2 km). Nærmeste samlede bebyggelse er Gantrup (afstand ca. 1,3 km), og nærmeste byzone er Træden (afstand ca. 3,2 km).

Horsens kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte udvidelse.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Beregningerne i den fiktive version af ansøgningen, som Horsens Kommune har lavet i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekriterierne er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning, og med baggrund i afstandene forventes der ikke at være støjgener for de omkringboende. Der sker ikke fluebekæmpelse på ejendommen, da der ikke har været behov her for.

Der ændres ikke på udkørselsveje i forbindelse med tilladelsen, idet de eksisterende veje skal anvendes. Den øgede produktion vil ikke resultere i væsentlig øget transport af tung trafik til og fra ejendommen.

Det er kommunens vurdering at generne ved naboerne minimeres mest muligt, og at transporten ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Samlet vurderer Horsens Kommune, med baggrund i de beskrevne vilkår, at udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke miljøet væsentligt.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur ved anlægget

Der er fra anlægget minimum ca. 240 meter til nærmeste vandløb. Udvidelsen vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i vandløbet.

Omkring ejendommen er der registeret en del beskyttet natur. Stalden ligger i kanten af en eng, og indenfor 300 meter er der registreret flere vandhuller, enge og moser; alle naturområder, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.⁴ Nærmeste § 7⁵-naturtype, er en hede/overdrev, som ligger ca. 1,8 km øst for staldanlæggene. Udvidelsen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring i nogen af naturområderne.

³ BEK nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁴ LBK nr. 951 af 3. juli 2013

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – med senere ændringer

Udbringningsarealer

Produktionen kræver et samlet harmoniareal på 29,8 ha. Til ejendommen hører 28,7 ha omdriftsareal, som både anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning og som græsningsareal. Herudover er der 8,55 ha permanente græsningsarealer, som kun anvendes som græsningsarealer i vinterhalvåret. Sommergræsningen foregår på ca. 19,55 ha § 3 beskyttede enge via en græsningsaftale med naboen. Det gennemsnitlige dyretryk på udbringningsarealer inklusive permanente græsningsarealer er på 0,7 DE/ha. Det gennemsnitlige dyretryk på sommergræsningsarealer er 0,9 DE/ha.

Horsens Kommune har vurderet, at græsningsaftalen hos naboen Birknæsvej 11, der medfører et dyretryk på arealerne på 0,9 DE/ha, ikke kan påvirke miljøet væsentligt.

Alle udspretningsarealer afvander til Randers Fjord.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et område med et højt nitratreduktionspotentiale og dermed ikke omfattet af husdyrbrugslovens nitratklasser. Det er derfor ikke nødvendigt med tilpasninger af arealdriften i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Oplandet til Randers Fjord er udpeget som værende opland til et fosforfølsomt Natura 2000 område. Det skal derfor sikres, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor, hvilket sker gennem sikring af overholdelse af beskyttelsesniveauet i husdyrbrugsloven, hvor bl.a. fosfortallene for de enkelte marker er anvendt i beregningen i husdyrgodkendelse.dk.

Det vurderes, at kravet til fosforoverskud på arealerne er opfyldt i forhold til de generelle regler jf. beregningerne i det fiktive ansøgningsskema i husdyrgodkendelse.dk, der viser en meget lille mængde tilført fosfor i husdyrgødningen, som jf. ansøgningen fordeles på arealerne med et dyretryk på henholdsvis 0,7 DE/ha og 0,9 DE/ha.

Hverken ejede arealer eller arealer med græsningsaftale ligger i et indvindingsområde der er registreret som nitratfølsomt.

Der er ikke arealer beliggende i nabokommuner.

Naboorientering, partshøring samt offentlighedsprocedure

Som udgangspunkt for afgrænsning af nabohøring anvendes den teoretisk beregnede geneafstand til byzone i forhold til lugt (geneafstanden for byzone svarer jf. svar fra Miljøstyrelsen omtrentligt til den beregnede konsekvensafstand som skal anvendes jf. afgørelse i Natur - og Miljøklagenævnet). For anlægget på Birknæsvej 15 er afstanden beregnet til ca. 21 m (beregnet på baggrund af, at dyrene er på stald året rundt)). Da afstanden til nærmeste nabo er ca. 250 m, vurderer Horsens Kommune, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne og der laves derfor ikke nabohøring, jf. husdyrbrugslovens § 56, stk. 2.

Afgørelse

På baggrund af de indsendte oplysninger og den efterfølgende miljømæssige vurdering, har Horsens Kommune vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte efter reglerne i husdyrbrugsloven.

Afgørelsen med klagevejledning kan ses på kommunens hjemmeside (<http://horsens.dk>), under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra torsdag den 14.8 2014

Tilladelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

1. Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Birknæsvej 15. 8752 Østbirk, matr.nr. 1t Birknæs Gde. Østbirk, drevet under CVR-nr.14784500. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne tilladelse.
2. Tilladelsen omfatter 30 ammekvæg(over 600 kg), 8 kalve st. race(0-6 mdr.), 25 stk. opdræt tung race(6-28 mdr.), 15 tyrekalve tung race(0-6 mdr.), 15 ungtyre tung race(6 mdr.-slagtning) og 2 slagtesvin(32-107 kg), svarende til i alt 41,7 dyreenheder (DE) pr. år. Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 bilag 1.
3. Til det tilladte dyrehold hører i alt 56,8 ha udbringnings- og græsningsarealer. Arealerne fremgår af bilag 2.
4. Nye udbringnings- og græsningsarealer skal før ibrugtagning anmeldes til Horsens Kommune.
5. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år fra tilladelsen er endeligt meddelt.
6. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.
7. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden, må på intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

8. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 7 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen
9. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.

10. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulvafløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
11. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Stalden skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
12. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.
13. Ejeren af bedriften og eller den driftsansvarlige skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene i denne tilladelse er overholdt.
14. Dokumentation i form af kvitteringer for indkøbte dyr, sædskifte- og gødningsplaner/regnskaber opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Andre miljøregler og bestemmelser

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugsloven.

Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Tilladelsen fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og byggelovgivningen.

Der henvises i øvrigt til, at landbruget er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.:

Affaldsbekendtgørelsen⁶. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens⁷ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugsloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

En eventuel klage mrk. sags nr. 09.17.00-P-2-13 skal sendes til:

Horsens Kommune, Naturafdelingen
Rådhusvej 4
8700 Horsens
eller
natur@horsens.dk

Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale der er indgået i sagens bedømmelse. Samtidig med videresendelse af klagen sendes en kopi af kommunens udtalelse til de i klagesagen involverede, med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Fristen for at klage er 4 uger efter afgørelsens annoncering. Klagen skal således være Horsens Kommune i hænde senest ved kontortids ophør kl. 15.00 torsdag den 11.9.2014.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. som tilbagebetales hvis du får helt eller delvis medhold i din klage. Nævnet vil sende dig en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Se Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk) for yderligere oplysninger vedr. gebyrer, sagsgang og klageregler.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Miljøteknisk Redegørelse

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	9
2.	Placering, afstandskrav samt landskabelige værdier	10
3.	Gener fra anlægget: Lugt, støj støv, fluer, lys, affald mv.....	11
4.	Påvirkning af naturområder med ammoniak (anlæg)	13
5.	Påvirkning af naturområder med ammoniak (arealer).....	18
6.	Påvirkning af overfladevand - nitrat (udbringningsarealer)	23
7.	Påvirkning af overfladevand - fosfor (udbringningsarealer).....	25
8.	Påvirkning af grundvand (udbringningsarealer)	27
9.	Bedst tilgængelige teknik (BAT)	27
10.	Resumé og konklusion	27
	Bilag 1. Udsendelsesliste.....	28
	Bilag 2. Kort med ejendommens udbringnings- og græsningsarealer	29

1. Indledning

Horsens Kommune har den 30. oktober 2013 modtaget ansøgningsmateriale vedrørende udvidelse af husdyrproduktionen på Birknæsvej 15, 8752 Østbirk, CVR nr. 14784500.

Udvidelsen er omfattet af § 10 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven).

Produktionen udvides fra en produktion bestående af 14 Hereford ammekøer, 14 kalve, st. race(0-6 mdr.) og 14 stk. opdræt, tung race(6-27 mdr.) svarende til 20,8 dyreenheder (DE) beregnet efter nugældende regler. Fremadrettet vil produktionen bestå af 30 Hereford ammekøer, 8 kalve, st. race(0-6 mdr.), 25 stk. opdræt, tung race(6-28 mdr.), 15 tyrekalve, tung race(0-6 mdr.), 15 ungtyre, tung race(6 mdr.-slagting) og 2 slagtesvin svarende til 41,7 DE.

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Til ejendommen hører et omdriftsareal på 28,7 ha, som både anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning og som græsningsareal. Desuden ejes der 8,55 ha permanente græsningsarealer, som kun anvendes som afgræsningsarealer i vinterhalvåret. Sommergræsningen finder sted på ca. 19,55 ha, som er en græsningsaftale med naboen, Keld Rohde Nielsen, Birknæsvej 11. Det gennemsnitlige dyretryk på udbringningsarealer incl. permanente græsningsarealer er 0,7 DE/ha og det gennemsnitlige dyretryk på sommergræsningsarealerne er 0,9 DE/ha.

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre husdyrproduktioner.

Til brug for kommunens vurdering, er der lavet beregninger i et fiktivt ansøgningssekema i husdyrgodkendelse.dk.

Kortet herunder viser placeringen af ejendommen og dens udbringningsarealer.

Figur 1. Placering af anlæg og udbringnings- og græsningsareal. Udbringningsarealer er angivet med grøn farve, permanente græsningsarealer med blå farve og græsningsaftale er angivet med rød farve.

2. Placering, afstandskrav samt landskabelige værdier

Placering og afstandskrav

Husdyrbruget er beliggende i Horsens Kommune, ca. 2 km fra grænsen til Odder Kommune. Ejendommen ligger i landzone, med ca. 1,2 km (målt fra den eksisterende stald) til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Ryvej 60), der ligger syd-vest for stalden.

Nærmeste nabo med landbrugspligt ligger ca. 250 meter nord-øst for anlægget (Birknæsvej 17).

Nærmeste område, som er udlagt til blandet bolig og erhvervsformål er Gantrup, der er beliggende ca. 1,3 km øst for ejendommens anlæg. Der er ca. 3,2 km til nærmeste byzone i Træden.

I henhold til § 8 i husdyrbrugsloven, må stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg ikke placeres indenfor angivne afstande til private vandboringer, vandværksboringer, vandløb (herunder dræn) og søer, offentlige veje, naboskel m.v.

I henhold til lovens § 6 må stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg ikke placeres indenfor 50 meters afstand fra nabobeboelse, byzone, sommerhusområde m.v.

Tabellen herunder viser de generelle afstandskrav som er gældende for anlægget.

Afstande fra nærmeste staldanlæg til lokalitet	Afstand fra anlægget	Lovkrav
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	ca. 86	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (Gantrup)	ca. 1500 m	50 m
Vandløb/dræn/sø	ca. 230 m	15 m
Offentlig vej/privat fællesvej	ca. 15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	mere end 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	ca. 100 m	15 m
Skel	ca. 11 m	30 m
Almene vandforsyningsanlæg (Gantrup)	ca. 1500 m	50 m
Vandløb/dræn/sø	ca. 230 m	15 m
Nabobeboelse (beboelsesejendom i landzone)	ca. 150 m	50 m
Samlet bebyggelse(Gantrup)	ca. 1.300 m	-
Byzone(Træden)	ca. 3.200 m	-

Produktionen overholder afstandskravene på nær til skel, men da der ikke bygges nye anlæg i forbindelse med udvidelsen er det ikke relevant. Der er derfor ikke behov for at meddele dispensationer eller stille særlige vilkår.

Figur 2. Ejendommens indretning før og efter udvidelsen

Landskabelige værdier

Ejendommen ligger i ådal ved Gudenåen i et landskab der er udpeget som større uforstyrret og særligt værdifuldt.

Der ændres ikke på ejendommens udformning eller placering i landskabet. Der sker derfor heller ingen påvirkning af landskabsinteresser i forbindelse med udvidelsen.

3. Gener fra anlægget: Lugt, støj støv, fluer, lys, affald mv.

Lugtemission fra anlægget

Der søges om udvidelse til 30 stk. kødkvæg med opdræt svarende til i alt 41,7 DE.

Stalden er indrettet med naturlig ventilation.

Følgende fremgår af miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold: "Ammekøer, får, kvier, geder, småkalve, tyrekalve og ungtyre der er udegående i 5 eller flere måneder af året medregnes ikke i lugtberegningen, der foretages af det elektroniske ansøgningssystem. Sådanne dyr skal heller ikke medregnes, hvis ansøger anvender en konkret OML-beregning. Dette skyldes, at lugtproblemer næsten udelukkende er problematiske i perioden 1/5 til 1/10, hvorfor dyr af de nævnte dyretyper, der er udegående i denne periode, ikke skal medregnes ved en lugtberegning."

Det fremgår af ansøgningen, at Hereford kvæg er en meget hårdfør race, der kan gå ude hele året og at alle dyr græsser på § 3 enge i 5 mdr. i sommerhalvåret. Resten af året græsser kvæget på omdriftsarealer og permanente græsarealer i tilknytning til stalden.

Beregningerne i den fiktive version af ansøgningen, som Horsens Kommune har lavet i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekriterierne er overholdt. På denne baggrund vurderes naboer ikke at ville opleve øgede lugtgener i forbindelse med udvidelsen.

Støj støv, fluer, lys, affald mv.

Stalden er med naturlig ventilation, der er derfor ingen støjgener her fra.

Transport til og fra ejendommen vil ændres minimalt ved udvidelsen, idet udmugning af stalden og udbringning af gødning vil foregå med ca. samme frekvens. Transport i forbindelse med markarbejde vil være uændret, da udbringningsarealerne er de samme som før udvidelsen. Udover dette kan der være transport i forbindelse med levering af foder, men da ansøger producerer det meste selv, vil dette også fremover kun forekomme få gange om året.

Ifølge kommunens tilsynsrapport fra september 2013 foretages der ikke fluebekæmpelse på ejendommen. Da dyrene går ude hele året, og der ikke er oplag af husdyrgødning, udgør fluer ikke et problem.

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med gældende retningslinjer via kommunal ordning.

Der er ikke håndtering eller opbevaring af sprøjtemidler på ejendommen.

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen.

Affald afleveres på Brædstrup Genbrugsplads.

Der er en dieseltank på 1.200 ltr. på ejendommen. Tanken står under tag, hævet fra jorden på jernstativ på betonfliser.

Kommunens vurdering af forurening fra anlægget

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder samt afhentning af døde dyr og dyr til slagting. Desuden vil der være støj fra transporter ved udbringning af dybstrøelse til markerne. Samlet vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener fra ejendommen, da transporten til og fra ejendommen vil ændres minimalt.

I forbindelse med produktion af dyr der går på dybstrøelse og håndtering af denne kan der opstå fluegener. Da dyrene går ude hele året og der ikke sker oplag af husdyrgødning på ejendommen vurderes der ikke at ville opstå væsentlige fluegener.

Der er ikke stillet særlige krav til rottebekæmpelse idet det reguleres af anden lovgivning.

Det vurderes samlet, med baggrund i ovennævnte vurderinger og ejendommens placering i forhold til omkringboende, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med støj, fluer, og affald fra den ansøgte produktion. Idet ejendommen lever op til den gældende lovgivning vurderes det, at der anvendes BAT indenfor dette område.

Der er en dieseltank på 1.200 ltr. på ejendommen. Tanken står under tag, hævet fra jorden på jernstativ på betonfliser. Det vurderes, at olien herved opbevares på en sådan måde, at der kan opstå fare for forurening af jord og grundvand. Det stilles derfor vilkår om, at olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.

4. Påvirkning af naturområder med ammoniak (anlæg)

Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er ammoniaktabet fra anlægget og den beregnede ammoniakdeposition på relevante naturområder.

Der ansøges om udvidelse fra 20,8 til 41,7 DE. Husdyrproduktionen skal derfor have en tilladelse efter husdyrbrugslovens § 10. Kommunen har ikke krævet at ansøger skal indsende en ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk, men kommunen har derimod selv lavet en fiktiv ansøgning, som er baseret på at samtlige dyr går på stald året rundt. Da dyrene anvendes til naturpleje i 5 mdr. om året og den resterende del af året afgræsser omdriftsarealer og arealer med vedvarede græs, er den fiktive ansøgning en worst-case-beregning.

Følgende fremgår af den fiktive ansøgning.

Nøgletal emission	
	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	153,31
Meremission fra stald og lager	70,76

Der er beregnet ammoniakdeposition til nærmeste kategori 2-natur, som er et overdrev, der ligger ca. 1,7 km nordøst for anlægget.

Maksimale depositioner	
	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,0

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrbrugsloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug, men ikke ved revurdering af en uændret husdyrproduktion. De tre kategorier defineres i de følgende afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, § 3-heder og § 3-overdrev, hvis disse ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder). Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, der kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan den maksimalt tilladte total deposition fastlægges.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal total deposition (kg N/ha/år)
Flere end ét	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Kommunen skal stille krav om en maksimal total deposition på henholdsvis 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser og heder, der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen skal stille krav om en maksimal total deposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom § 3-natur, der ikke er omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen kan i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Dette krav kan ifølge bekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

I den følgende tabel opsummeres hvor de nærmeste naturområder, i de tre kategorier, er beliggende i forhold til ejendommen samt hvor stor kvælstofdepositionen bliver på områderne. Bemærk, at der er tale om en worst-case beregning baseret på at dyrene går på stald hele året.

	Afstand	Beregnet total deposition (Kg N/ha/år)
Kategori 1 natur Se figur 3		
Kvælstoffølsom habitatnatur (typerne fremgår af bilag 3)	> 2 km (Område nr. 52)	Ikke beregnet
§ 3-heder og -overdrev	> 2 km (Område nr. 52)	Ikke beregnet
Kategori 2-natur Se figur 4		
Højmoser	> 5 km	Ikke beregnet
Lobeliesøer	> 1,7 km	Ikke beregnet
§ 3-heder større end 10 ha	> 5 km	Ikke beregnet
§ 3-overdrev større end 2,5 ha	Ca. 830 meter	Ikke beregnet
Kategori 3-natur Se figur 5		
§ 3-hede	> 1 km	Ikke beregnet
§ 3-mose	> 180 meter	0,1 kg N/ha/år
§ 3-overdrev	> 460 meter	Ikke beregnet
Ammoniakfølsom skov	> 700 meter	Ikke beregnet

Husdyrproduktion påvirker omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af husdyrproduktionen på Birknæsvej 15 for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til ca. 153 kg N/år.

Beskyttede naturområder

Ejendommen ligger nær Gudenåen i et område som er rigt på beskyttede naturområder – særligt i form af vandhuller, moser og enge. Dyrene flyttes imellem forskellige afgrænsningsarealer hen over sæsonen og nogle af disse er § 3-arealer, som har gavn af naturpleje i form af græsning. Med en emissionsforøgelse på ca. 71 kg N/år, som afdamper

diffust fra gødningen fra de udegående dyr vil der ikke ske nogen målbar merdeposition på hverken kategori 1-, 2- eller 3-natur eller andre beskyttede naturarealer, som findes omkring husdyrbruget. Alle afskæringskriterier er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Af EF-habitatdirektivets⁸ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Følgende bilag IV-arter er ifølge DCE, Aarhus Universitet registreret i området: stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben samt flere arter af flagermus og odder.

Foruden bilag IV-arterne er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. artsfredningsbekendtgørelsen⁹. I Hansted Skov vokser flere arter af orkidéer som alle er fredede.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

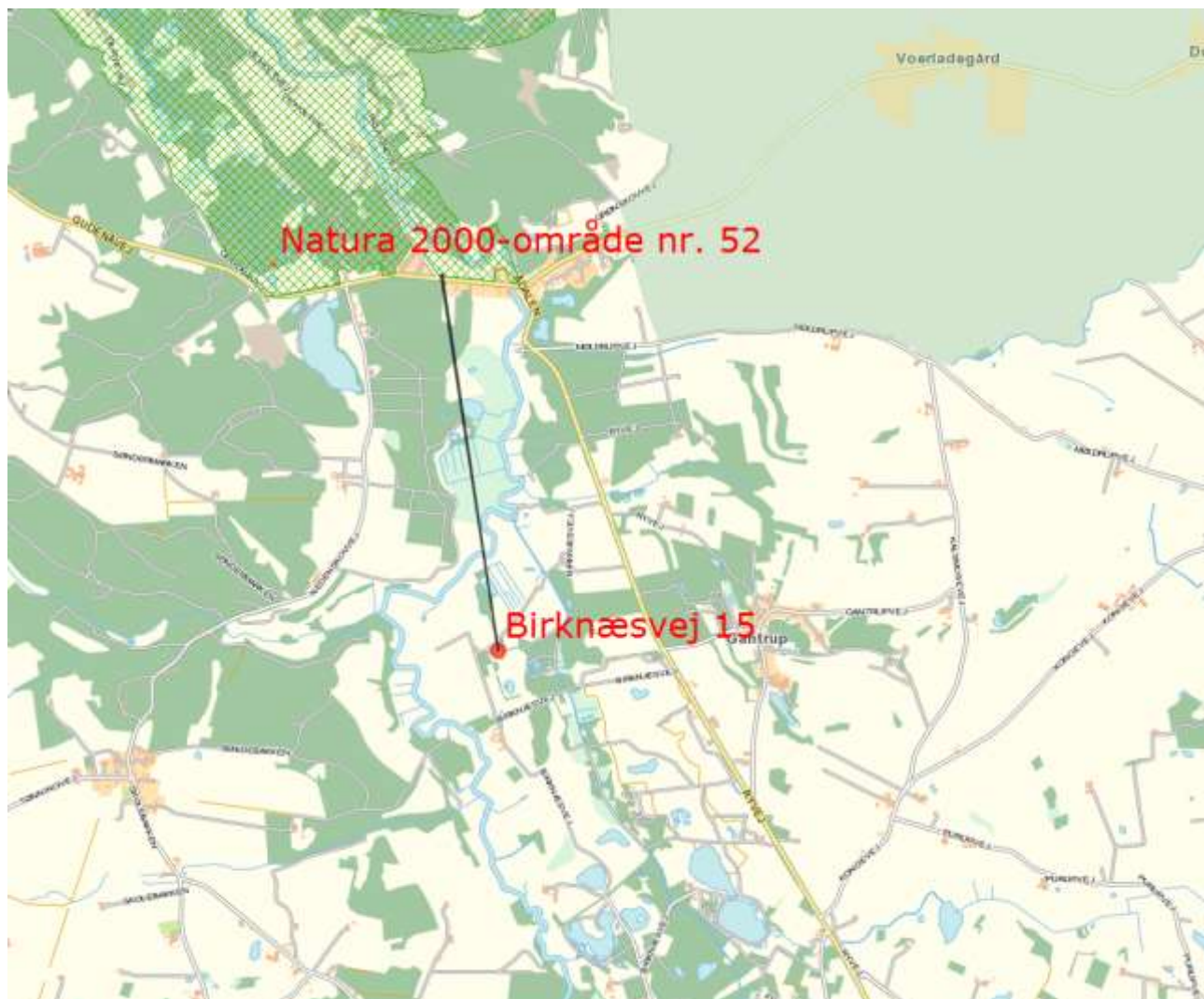
Samlet vurdering

På grundlag af ovenstående er det Horsens Kommunes samlede vurdering, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen kan ske uden at:

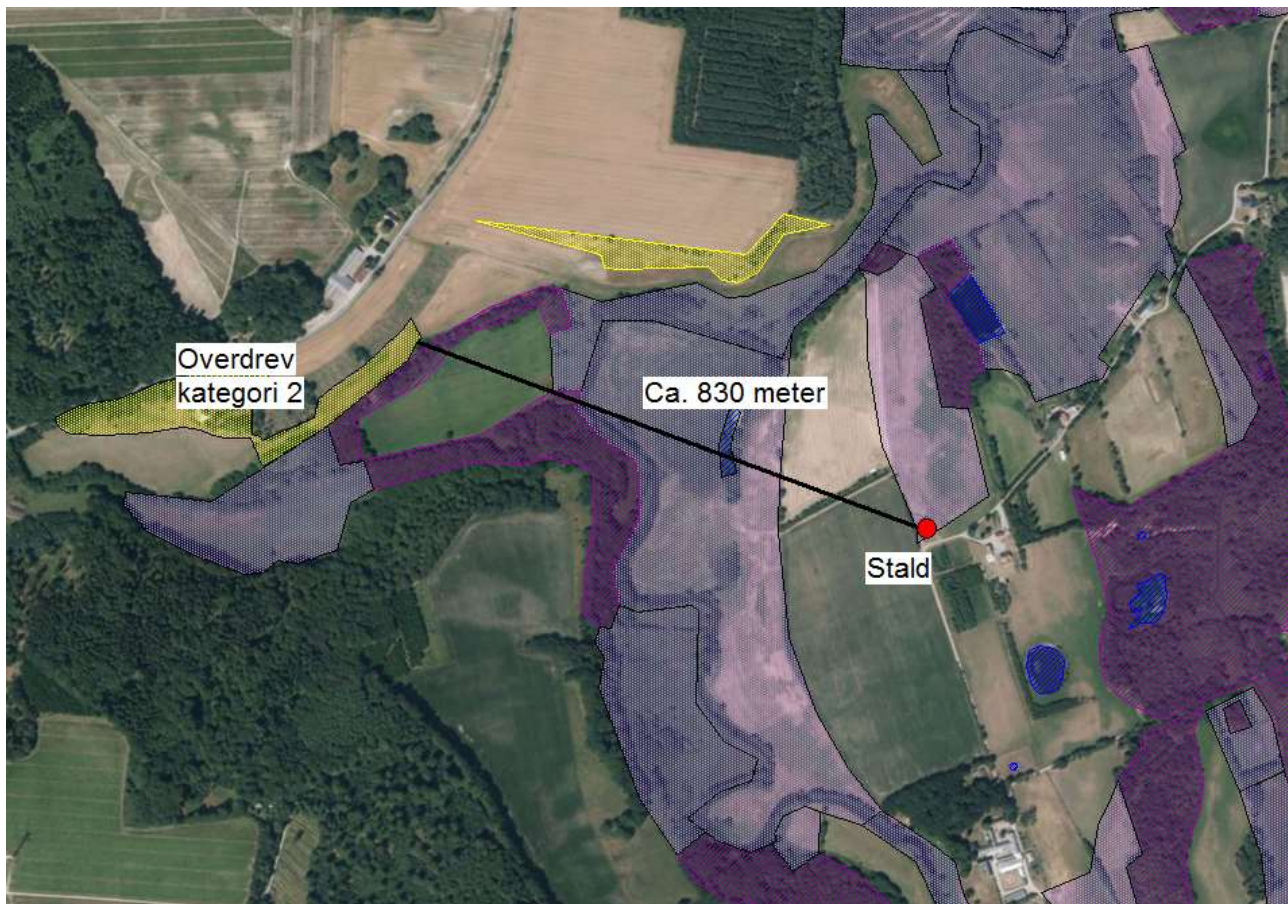
- skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder,
- indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter, fredede arter eller rødliste-arter, som forekommer eller har deres naturlige udbredelsesområde nær anlægget på Birknæsvej 15,
- medføre tilstandsændringer i § 3-beskyttede naturområder

⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

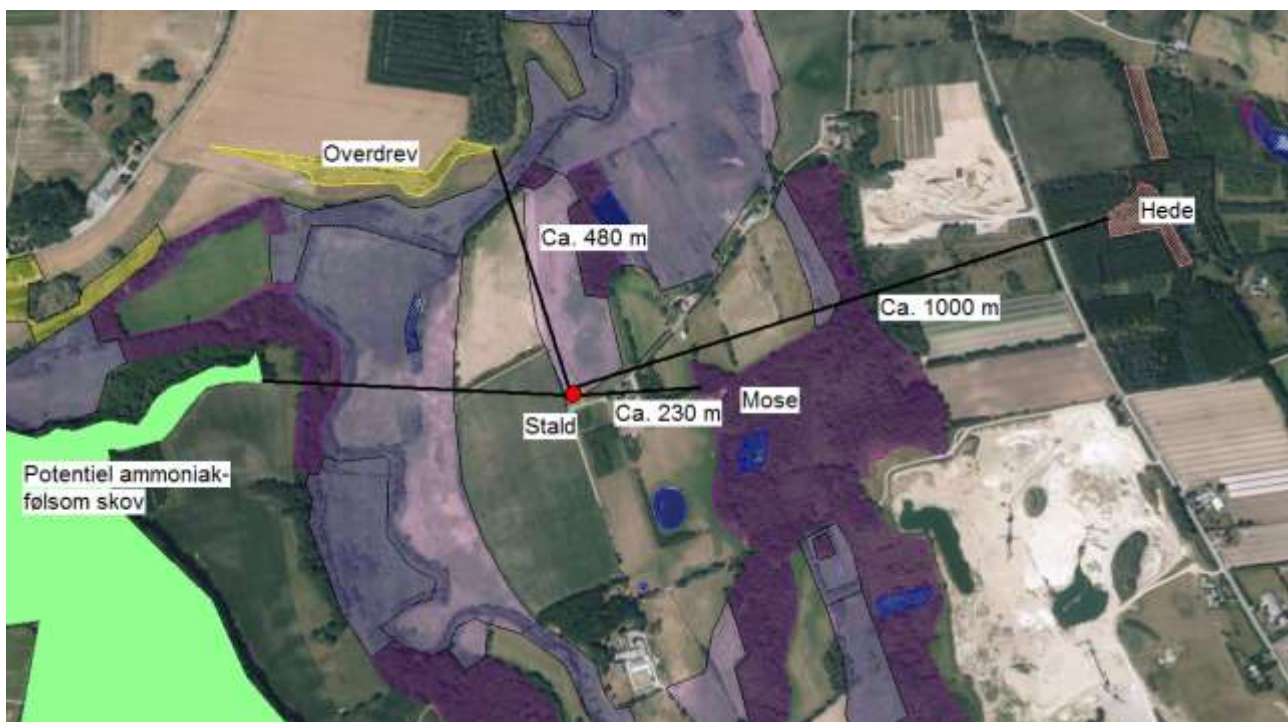
⁹ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter m.v., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt

Figur 3, Nærmeste kategori 1-natur. Copyright GST.

Figur 4. Nærmeste kategori 2-område. Ortofoto 2013 copyright COWI.

Figur 5. Nærmeste kategori 3-områder. Ortofoto 2013 copyright COWI.

5. Påvirkning af naturområder med ammoniak (arealer)

Ammoniak fra udbringning

Nedenstående fremgår af ansøgningen:

Arealer

Til ejendommen hører 28,7 ha omdriftsareal som både anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning og som græsningsareal. Herudover er der 8,55 ha permanente græsningsarealer som kun anvendes som afgræsningsarealer i vinterhalvåret. Sommergræsningen finder sted på ca. 19,55 ha § 3 beskyttede enge via en græsningsaftale med naboen.

Hovedparten af al husdyrgødning afsættes via græsning. En mindre del udbringes som dybstrøelse fra stald. Dybstrøelsen bliver liggende i stalden til den kan udbringes og pløjes ned. Der er derfor ikke behov for hverken møddingsplads eller dybstrøelse i markstak. Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme arealer eller arealer der er omfattet af nitratklasser. Et enkelt udbringningsareal overlapper delvist med fosforklasse II registreringen.

Gødningen fordeler sig som følger:

Gødning via græsning på sommergræsningsarealer med græsningsret:	17,3 DE
Gødning lagt på permanente græsarealer (udenfor omdrift) og Udbringningsarealer (omdriftsarealer) + udbragt husdyrgødning i form af dybstrøelse på (omdriftsarealer):	24,4 DE

Det gennemsnitlige dyretryk på sommergræsningsarealer således 0,9 DE/ ha. Det gennemsnitlige dyretryk på udbringningsarealer inklusiv permanente græsningsarealer er 0,7 DE/ha

Kommunens vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan tilførslen af husdyrgødning ved udbringning af dybstrøelse og afsætning fra græssende dyr vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder randzonenloven, vandløbslovens bræmmekrav og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning overholdes.

Ejendommens arealer ligger alle imellem Gudenåen og Døde Å og indenfor en afstand af 1,5 km fra stalden. Det er et område, som er rigt på naturområder og flere af arealerne er beskyttede. Der inddrages ikke nye arealer i omdrift, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealernes og græsningsarealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder fremgår af figur 6. Hvor afstanden er kortest er der ca. 1,4 km til nærmeste Natura 2000-område (nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen). Alle øvrige arealer ligger længere fra et Natura 2000-område. Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand, at driften af arealerne ikke har indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Alle arealerne ligger mindst 270 m fra nærmeste kategori 2 natur, se figur 7. Tilførslen af husdyrgødning vurderes ikke at ville påvirke dette eller andre kategori 2-områder.

Kategori 3

Ejendommen ligger i et område som er rigt på beskyttet natur. Figur 8 viser samtlige registrerede naturarealer nær ejendommens arealer. Bemærk venligst, at der er tale om en vejledende registrering af beskyttede arealer. Der kan derfor være andre arealer, som også er omfattet af beskyttelsen, men som ikke fremgår af registreringen. Du er altid velkommen til at kontakte kommunen for at få afklaret om et areal er beskyttet.

Tilstanden i beskyttede naturområder må ikke ændres. Der må derfor ikke ske dræning, opdyrkning, øget gødsning eller anden intensivisering. Sædvanlig drift må dog fortsætte som hidtil.

Dele af mark 19-0 er registreret som beskyttet mose og dermed omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kategori 3. Hovedparten af de øvrige arealer grænser op til andre moser. Mark 19-0 er i ansøgningen anført som "udenfor omdrift". Arealet må udelukkende tilføres gødning ved afsætning fra græssende dyr.

Under forudsætning af, at der ikke udbringes hverken husdyr- eller handelsgødning på mark 19-0 vurderes der ikke at ske skade på kategori 3-naturområderne. Vurderingen bygger på en forudsætning om, at ingen arealer modtager mere end 0,9 DE/ha

Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille skærpede vilkår til driften af arealerne. Vurderingen bygger især på at der er tale om ekstensiv drift, hvor afgræsning bidrager til fjernelse af næringsstoffer.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes at flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne. Odder, der findes i Gudenå-systemet, vil sandsynligvis kunne træffes sporadisk på udbringningsarealerne.

De lysåbne habitater er vigtige levesteder for bilag IV-arterne. Ved afgræsning modvirkes tilgroning og diversiteten fremmes. Derved bevares/forbedres levestederne for både padde og markfirben.

Da der hverken fældes levende hegn eller enlige træer, som kan være yngle- eller rastested for flagermus, vurderes de ikke at blive påvirket.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring.

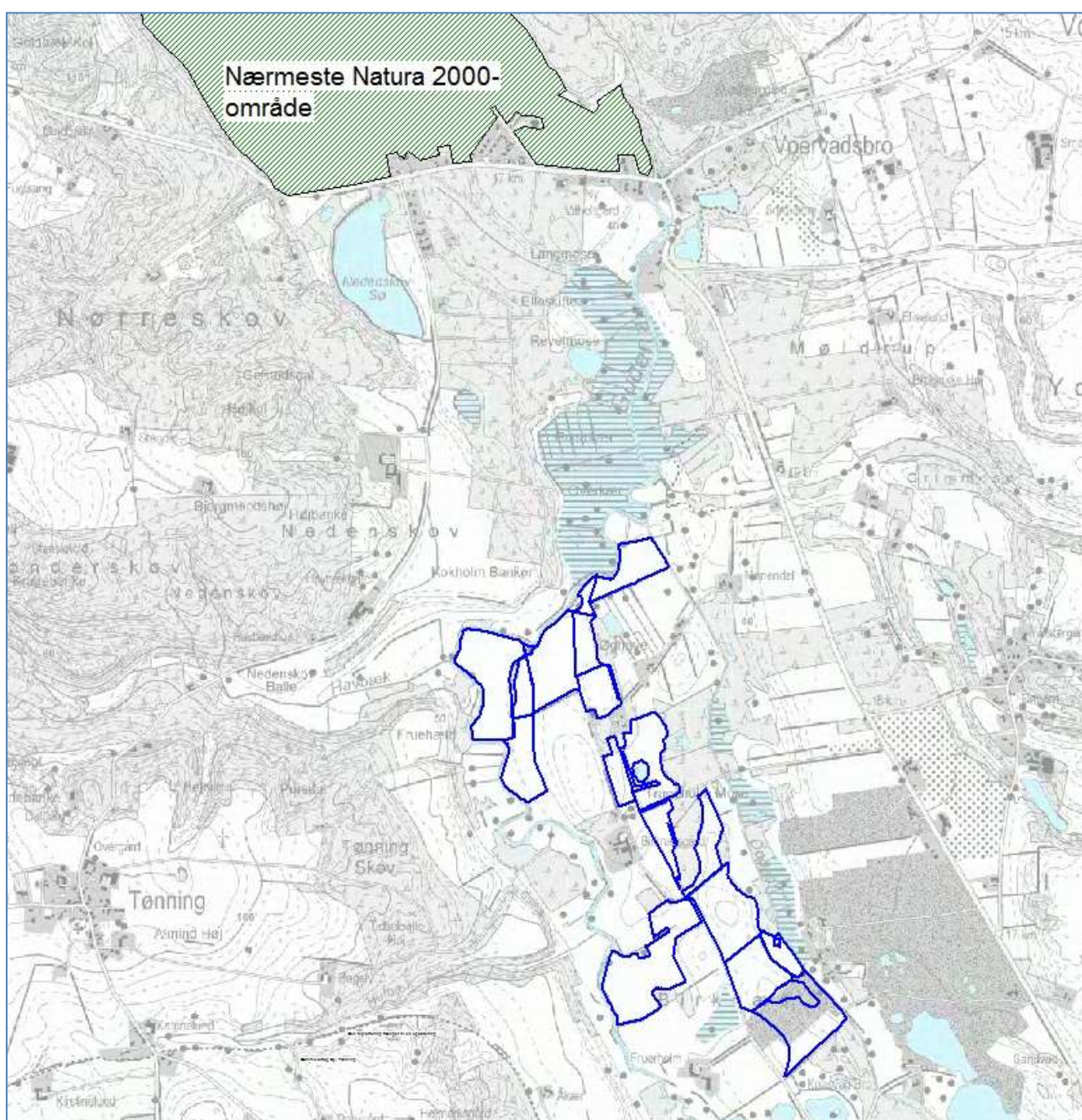
Græsning med moderat tryk som det ansøgte forventes at være gavnlig for plante- og dyrelivet i området.

Udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede naturområder og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

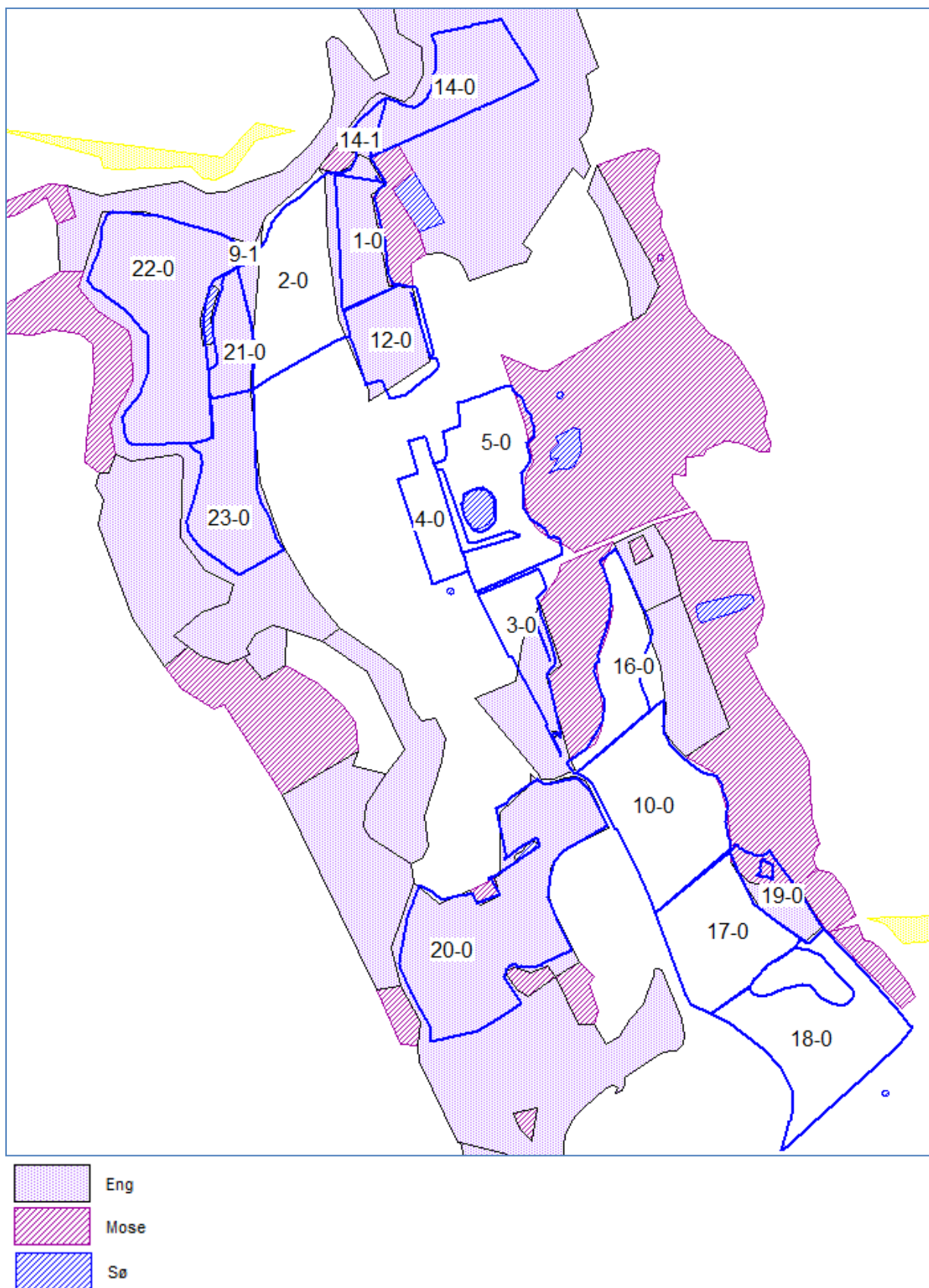
Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder. Vurderingen bygger på, at der på beskyttede naturarealer udelukkende tilføres gødning via afsætning fra græssende dyr. For mark 12-0, som er et beskyttet engareal, der ligger

umiddelbart nord for løsdriftsstalden, gælder der specifikt for dette areal, at det maksimalt må tilføres i alt 80 kg N/ha/år.

Figur 6. Nærmeste kategori 1-område. Copyright GST.

Figur 8. Nærmeste kategori 3-områder. Copyright GST.

6. Påvirkning af overfladevand - nitrat (udbringningsarealer)

Ifølge husdyrbrugsloven skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer der afvander til sådanne vandområder, er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for med det formål at få en lavere nitratudvaskning. Beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialer, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Der indgår i alt 28,7 ha ejet udbringningsareal, 8,55 ha ejet vintergræsningsareal og ca. 19,55 ha aftaleareal til sommergræsning. Alle arealer ligger i oplandet til Randers Fjord, som er udpeget som et internationalt naturbeskyttelsesområde (nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord samt nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå), der således modtager udvaskede næringsstoffer fra arealerne.

Afvandingen sker via deloplandet Randers Fjord, fra Randers til Mellerup, som udgør en del af hovedvandoplandet 1.5 Randers Fjord. Basisanalyserne for Randers Fjord har vist, at Randers Fjord og Grund Fjord er i risiko for ikke at opfylde vandmiljømålene i 2015, årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land.

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadevirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Ingen af ejendommens arealer ligger i nitratklasser.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektive kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadevirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunen som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående. Afskæringskriterierne er jf. Natur- og Miljøklagenævnet i overensstemmelse med habitatdirektivet, hvorfor Horsens Kommune har valgt at følge metoden i vejledningen.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes de landsdækkende data vedrørende den generelle udvikling i husdyrholdet sammenholdt med kommunens egne oplysninger om ophørte husdyrbrug og de meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som stadig kan udnyttes inden for 2-3 års fristen.

Miljøstyrelsen udgiver årligt en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 del-oplande i hele Danmark¹⁰. Opgørelsen viser udviklingen i antallet af husdyreenheder i de enkelte vandoplande for årene 2007 til og med 2012. Kortet opdateres årligt. For oplandet til Randers Fjord ses følgende: 2007 (141.835 DE), 2008 (141.181 DE), 2009 (137.809 DE), 2010 (136.806 DE), 2011 (134.427 DE) og 2012 (131.913 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 2.025 DE/år.

Idet antallet af producerede dyreenheder er reduceret siden 2007 vurderer Horsens Kommune at pkt. 1 i afskæringskriteriet er opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser eller tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende. En stigende tendens i oplandet til Randers Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 9.194 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor det samlede opland til Randers Fjord er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i denne størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Randers Fjord

¹⁰ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

gruppen af oplande til fjorde og øvrige lukkede kystvande.

Horsens Kommune vurderer derfor, at afskæringskriteriet for nitratudvaskning skal beregnes efter pkt. 2A og bidraget fra husdyrbruget altså være under 5 %.

I forhold til pkt. 2A, skal kommunen foretage en vurdering af, om projektets kvælstofudvaskning udgør en væsentlig påvirkning af det delopland, som arealerne afvander til, set i forhold til den samlede kvælstofudvaskning til deloplandet. Kriteriet for om en udvaskning vurderes som væsentlig og dermed kan have en skadesvirkning på overfladevandet er, at nitratudvaskningen skal være mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført.

Arealerne ligger alle i delvandopland nr. 136 "Randers Fjord" jf. Vandplanen. Det samlede deloplandsareal er på 3.250 km². Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3.000 tons N/år og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 150 tons N/år. Dette er langt mere end de ca. 2,6 tons N der udbringes i alt fra det ansøgte kvæghold og dermed også meget mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyr- og handelsgødning. Med baggrund i dette er det Horsens Kommunes vurdering, at der ikke er en væsentlig påvirkning af Randers Fjord.

7. Påvirkning af overfladevand - fosfor (udbringningsarealer)

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænede lerjorde, drænede eller detailgrøftede sandjorder samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet.

På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal. Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

En lille del af arealerne ligger indenfor et område, der er registreret som fosforklasse II. Heraf er størstedelen arealer der afgræsses.

Jf. den fiktive ansøgning tilføres arealerne ca. 323 kg P på i alt 28,7 ha ejet udbringningsareal og 8,55 ha græsningsareal samt ca. 19,55 ha med græsningsaftale. Det svarer til 11,3 kg P tilført pr. ha ved fuldt dyretryk. Hvis der regnes med et sædskifte med vedvarende græs(K13), som har en fraførsel på 15,2 kg P/ha, på alle arealer, bliver der et underskud af fosfor på mere end 3,9 kg P/ha.

Uanset jordtype, dræningsforhold, fosfortal og sædskifte vurderes husdyrbrugslovens krav til fosforoverskud at være overholdt.

Påvirkning af vandløb

Mark nr. 2-0, 14-1 og 14-0 ligger op til Gudenåen og mark nr. 18-0 og 19-0 ligger op til Døde Å, hvorfor der her kan være en forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. Den 1. september 2012 trådte Lov om randzoner¹¹ i kraft, og i medfør af loven, skal der efter nærmere regler

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 894 af 15. juli 2014

være udlagt dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfrie randzoner langs alle åbne vandløb og søer. Horsens Kommune vurderer, at den pågældende randzone vil medvirke til at mindske risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Påvirkning af søer

Hvis udbringningsarealerne tilføres mere fosfor med husdyrgødningen end der fjernes ved høst af afgrøderne, vil det på sigt kunne medføre forøget udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne til de vandområder, som der afvandes til.

Ejede omdrifts- og græsningsarealer samt arealer med græsningsaftale på Birknæsvej 15 afvander til Mossø og ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsom Natura 2000-område". Mossø opfylder i dag ikke regionplanens målsætning.

Mossø er Jyllands største sø med et overfladeareal på 1.690 ha, og har både i kraft af sin størrelse og naturskønne beliggenhed stor regional og national betydning. Søen er opdelt i bassiner og tilstanden i bassinerne er forskellig. Generelt er tilstanden i østbassinet god med klart vand og undervandsplanter mange steder. Den dominerende plante i østbassinet er krybende vandaks. Vestbassinet kan karakteriseres som typisk næringsstofforurenet med en beskeden undervandsvegetation, en kraftig rørskov og næringsrig søbund.

Der er 19 fiskearter i Mossø, hvilket gør den til den sø i Danmark, der har den mest artsrige fiskebestand. Miljøtilstanden i søen er inde i en positiv udvikling, men målsætningen er endnu ikke opfyldt, hvilket til dels skyldes en for stor belastning med fosfor.

Der vil ifølge Miljøstyrelsen, når arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer, som hovedregel gælde samme beskyttelsesniveau, som gælder i forhold til marine Natura 2000-områder med de samme fosforklasser osv.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til at stille skærpende vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4. Kriterierne for fastansættelse af skærpende vilkår vedrørende fosforoverskud fremgår af bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 1:

"Nr. 1. Kriterier for fosforoverskud

Vurderer kommunalbestyrelsen, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud, som angivet i bilag 3, anvendes der følgende kriterier:

- I. På andre drænedede lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser. Jf. bilag 3, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud
- II. På drænedede ikke-lerjorde stilles vilkår afhængigt af fosfortallet, svarende til reglerne for drænedede lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1,2 eller 3."

Udspretningsarealerne i nærværende miljøtilladelse er næsten alle med jordbundstype JB1 og dermed sandjord. En mindre del er humus jord(JB 11). Arealerne er ikke drænedede og kun en ganske lille ubetydelig del ligger i lavbund.

Det aktuelle projekt er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og da arealerne ikke er beliggende indenfor områder, hvor der er skærpende krav, kan kommunen ikke stille krav om maksimalt fosforoverskud.

8. Påvirkning af grundvand (udbringningsarealer)

Ifølge husdyrbrugsloven skal der ved tilladelse til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer der er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder.

Da ingen af arealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde eller i et område, hvor der er udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, udløser anvendelsen af arealerne ikke behov for at der skal stilles vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvandet.

9. Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anlægget

BAT princippet er en forpligtigelse til at vælge den mest moderne teknologi som, set ud fra en helhedsvurdering, forebygger og begrænser virksomhedens forurening mest muligt. Ved vurderingen skal der først og fremmest lægges vægt på, hvad der kan opnås, i hvilket omfang det er påkrævet at anvende rensningsforanstaltninger, og om der er behov for yderligere foranstaltninger for at begrænse forureningen.

For ansøgninger om husdyrproduktioner under 75 DE (§ 10 ansøgninger) er det som udgangspunkt tilstrækkeligt at husdyrproduktionen overholder de generelle bestemmelser i lovgivningen, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og til drift samt vedligeholdelse.

Horsens Kommune vurderer, at når det gælder kravet om anvendelse af BAT for husdyrbrug, der søger en tilladelse efter § 10 i Husdyrloven, er udgangspunktet, at den generelle regulering er tilstrækkelig, når der ikke er særlige forhold, der taler for yderligere BAT tiltag.

Der skal ikke opføres nye bygninger i dette projekt, og Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet generelle ammoniakemissionskrav for kvæg i dybstrøelsesstalde.

Derfor vurderer Horsens Kommune, at det ikke er nødvendigt at kræve yderligere BAT tiltag end den generelle regulering gældende for virksomheden.

10. Resumé og konklusion

Der er foretaget en vurdering af ansøgt udvidelse af dyrehold til 30 ammekvæg (over 600 kg), 8 småkalve st. race (0-6 mdr.), 25 stk. opdræt tung race (6-28 mdr.), 15 tyrekalve tung race (0-6 mdr.), 15 ungtyre tung race (6 mdr.-slagting) samt 2 slagtesvin (32-107 kg) svarende til 41,7 DE.

Udvidelsen kræver tilladelse efter § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

På baggrund af miljøvurderingen og de foreslåede vilkår er det kommunens vurdering, at det ansøgte vil kunne gennemføres i overensstemmelse med § 19 - § 22 og § 27 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det vurderes dermed at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

Bilag 1. Udsendelsesliste

Afgørelsen er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Kim Rude Jensen, Birknæsvej 15, 8752 Østbirk, CVR nr.14784500

Konsulent

LMO ved miljørådgiver Susanne Østerby, CVR nr. 30869052

Ejer af græsningsareal

Keld Rohde Nielsen, Birknæsvej 11, 8752 Østbirk, CVR nr. 14787283

Organisationer:

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forenings hovedafdeling, CVR nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR nr. 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Kim Rude Jensen, Birknæsvej 15, 8752 Østbirk rude.jensen@gmail.com

Konsulent:

Miljørådgiver hos LMO Susanne Østerby suo@lmo.dk

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite: horsens@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling.: horsens@dof.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Bilag 2. Kort med ejendommens udbringnings- og græsningsarealer

